

**Vervolgcurcus schematherapie
met accent pubers en jongvolwassenen**

Docenten:

Drs. W. Barents

Drs. W. Ekkers

Inleiding

Schematherapie is een integratieve behandelvorm gericht op patiënten met persoonlijkheidsproblematiek en andere hardnekkig klachten waaronder angst- en stemmingsklachten. Deze therapievorm maakt gebruik van zowel cognitieve-, gedrags- als experiëntiële technieken. De behandelrelatie vormt een essentieel onderdeel van het behandelproces. Het werken met pubers en adolescenten vraagt om extra aandacht voor de zowel de specifieke ontwikkelingstaken van tieners als wel de van nature sterke mate waarin het gezin actueel betrokken is bij hun vorming en behandeling.

In deze leeftijdsfase is het niet alleen onwenselijk maar vaak ook praktisch onmogelijk om je te richten op individuele- of groepstherapie voor de tieners alleen. Ouders, gezins- en familie leden dienen zich vaak spontaan aan of zijn juist te zeer op afstand. Nogal eens wordt dit opgelost door verschillende therapeuten in te zetten voor de behandeling van de tiener en zijn of haar context.

In deze cursus staat juist de integratie van deze twee centraal. De technieken die zijn behandeld in de basis cursus worden verder uitgewerkt en in een gezin dynamisch perspectief geplaatst. Veel aandacht wordt besteed aan het betrekken van ouders, gezin en betrokken leeftijdsgenoten in het schemagericht werken. Wanneer kies je voor een gezinsgerichte aanpak, ouderbegeleiding of beperk je jezelf tot individuele therapie. Hoe om te gaan met ouders die een afwerende houding hebben of juist over betrokken zijn. Daarbij wordt gebruik gemaakt van enkele systemische inzichten en technieken, ingepast in het schemagerichte model. Het werken met jongeren en hun gezinnen vraagt van de therapeut het vermogen tot meervoudige partijdigheid (systemische concept) .Kan hij zich inleven in de patiënt als in zijn ouders en andere gezinsleden. Dit stelt hoge eisen aan het vermogen betrokken te zijn en toch niet te vervloeien. Daarom is er in deze cursus veel aandacht voor de persoonlijke ervaringen, schema's, van de therapeut op dat deze op een positieve wijze kan inzetten bij het gebruik van interpersoonlijke technieken.

Doelstelling

Na het volgen van deze cursus kunt u het model van schematherapie combineren met een gezinsgerichte aanpak. U kunt Schematechnieken zowel individueel als gezinsgericht aanbieden en weet de krachten van het systeem ten gunste van de individuele patiënt te benutten. Hiertoe kan u de ontwikkelingstaken waar deze doelgroep voor staat zowel van uit het perspectief van het kind als van de ouders beschouwen.

Inhoud

- Kennis en vaardigheden verdiepen in de schemagerichte therapie met aandacht voor de gezinscontext.
- Casuïstiek leren bekijken vanuit een schema gebaseerde probleemformulering in intergenerationeel perspectief, disfunctionele schema's opsporen en modificeren middels individuele en gezinsgerichte cognitieve, gedragsmatige en experiëntiële technieken.
- Leren schema's en modi van meerdere cliënten, tiener, ouders en betrokken leeftijdsgenoten in hun onderlinge wisselwerking leren onderkennen en te behandelen.
- Ontwikkelingstaken van adolescenten in de context hun gezin. Het diagnostisch proces, toewijzings- en exclusie criteria

Werkwijze

Schematherapie is een actieve werkvorm welke ook in de cursus gestalte zal worden gegeven. Werkvormen zijn (interactieve) colleges en presentaties waaronder illustraties van de werkwijze middels video en rollenspel. Er wordt veel geoefend waarbij persoonlijke inbreng van de cursusleden wordt verwacht. Denk aan het persoonlijk inbreng via vragenlijsten, bij rollenspel en oefeningen, plenair en in subgroepen. Persoonlijke informatie over cursisten of patiënten van cursisten wordt uitsluitend gedeeld met de docenten en zal vertrouwelijk behandel worden.

Deelnemers

Deelnemers dienen de basis cursus schematherapie met succes te hebben afgerond. De cursus vraagt van de deelnemers relatief veel persoonlijke inbreng. Kennis van eigen schema's wordt van groot belang geacht om te kunnen reflecteren op eigen ervaring als wel om schema collusie met patiënten te beperken. Er geldt een maximum van 14 deelnemers. Bij meer dan 10 deelnemers worden 4 toetsen bij de cursustijd, in een extradagdeel, beoordeeld.

Toelatingseisen

Aan deze cursus kan worden deelgenomen als de cursist aan de volgende voorwaarden voldoet:

- BIG-registratie als GZ-psycholoog, Psychotherapeut, Klinisch Psycholoog of Psychiater, Orthopedagoog Generalist (of in opleiding daartoe) en/of lid van een erkende psychotherapievereniging. Als erkend worden gezien: de Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie (NVP) en alle door de NVP erkende specialistische psychotherapieverenigingen, namelijk de VGcT, NVPA, NVPP, NPG, VCgP, NVRG, NVGP, VKJP,
- Orthopedagoog generalist, of in opleiding (NVO/SKJ)
- Lid (of in opleiding) zijn van een Vlaamse Psychotherapievereniging.
- Registratie als Vaktherapeut in het Register Vaktherapeutische Beroepen
- Per cursusgroep mag een beperkt aantal overige HBO-ers en basispsychologen (niet i.o.) deelnemen, indien zij met BIG-geregistreerde Schematherapeuten Register Schematherapie samenwerken, supervisie en intervisie georganiseerd zijn en zij daarnaast een vergelijkbaar niveau wat betreft klinische vaardigheden hebben in het werken met persoonlijkheidsstoornissen en ernstige As I stoornissen. De hoofddocent beoordeelt vóór de cursus of de HBO-er of basispsycholoog voldoet aan deze voorwaarden.

Aan te schaffen literatuur

- Loose, C. Graaf, P. Zarbock, G. (2015). Schematherapie met kinderen en jongeren. Amsterdam: Nieuwezijds
- Young, J.E., Klosko, J.S., & Weishaar, M.E. (2005). Schemagerichte therapie: Handboek voor therapeuten. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Artikelen (online beschikbaar)

- Van Vreeswijk, M. F., van, Broersen, J., & Nadort, M. (2012). Handboek schematherapie: theorie, praktijk en onderzoek. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- The Wiley-Blackwell Handbook of Schematherapy, Theory, Research, and Practice. Oxford, Wiley-Blackwell.
- Genderen, H. van, Jacob, G. & Seebauwer, L. (2012) Patronen doorbreken. Negatieve gevoelens en gewoonten Herkennen en veranderen. Amsterdam: Nieuwezijds.
- Blackwell, Wiley Schema Therapy with Couples, A practitioner's guide to healing relationships.
- Savenije, A., Lawick, M.J. van en Reijmers, E.T.M., (2018). Systemische werken. Amsterdam: Tijdsstroom.

Docenten

Willem Barents, klinisch psycholoog, psychotherapeut, supervisor Nederlandse vereniging voor Schematherapie, (leer) supervisor, leertherapeut en TTC gever NVP en NVRG.

Wilfried Ekkers, klinisch psycholoog, psychotherapeut. Hij is werkzaam als manager zorg en behandelaar bij Brijder, onderdeel van de Parnassia Groep. Hij heeft jarenlang ervaring in de diagnostiek en behandeling van persoonlijkheidsproblematiek, trauma en ernstige psychiatrische aandoeningen bij diverse leeftijdsgroepen. Daarnaast heeft hij specifieke kennis van suicidaliteit en radicalisering. Momenteel is hij als behandelaar en onderzoeker betrokken bij de Beyond Addiction studie naar de behandeling van persoonlijkheidsstoornissen met comorbide middelengebruik met behulp van schematherapie. Wilfried is actief als supervisor en trainer voor de Vereniging voor Schematherapie. Ook is hij plaatsvervangend p-opleider docent voor de opleidingen tot klinisch psycholoog, psychotherapeut en gz-psycholoog.

De heer Barents zal de eerste 2 dagen lesgeven, de heer Ekkers de laatste 2 dagen. Beiden zullen aanwezig zijn op de laatste les(middag) in verband met het afnemen van de eindtoets.

Toets

Er zal gebruik gemaakt worden van casuïstiek die door de cursisten zelf ingebracht wordt. De cursisten demonstreren een techniek of een ander aspect van het schematherapeutisch proces in een rollenspel dat samen met een andere cursist, die de cliënt speelt, zal worden uitgevoerd. Dit wordt besproken tijdens het laatste dagdeel. Dit onderdeel is de praktijktoets.